

Κληρικοί Φωτιστές του Γένους και αθλητισμός (Βασίλειος Καϊμακάμης, Αναπλ. καθηγητής ΤΕΦΑΑ-ΑΠΘ)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=174916>]

Πέρα από όλα αυτά σε κάποια κράτη της Ευρώπης το φιλελληνικό κίνημα είχε ως αποτέλεσμα την ίδρυση Φιλελληνικών Συλλόγων, τόσο από Έλληνες, όσο και από Ευρωπαίους φιλέλληνες, με σκοπό την ηθική και υλική συμπαράσταση του ελληνικού λαού. Τέτοιες δραστήριες εταιρίες ήταν η «Φιλόμουσος Εταιρεία» της Βιέννης, η «Φιλελληνική Εταιρεία» του Μονάχου κ.α.^[6].

Βέβαια, στις φεουδαρχικές δυνάμεις της Δύσης δεν ήταν καθόλου αυτονόητες οι ιδεολογίες, οι δραστηριότητες και το πνεύμα του Διαφωτισμού, αφού όλα αυτά ξεσήκωναν τους διάφορους λαούς για ελευθερία και αυτοδιάθεση[7]. Εκτός αυτού δεν ήθελαν να διαταράξουν τις σχέσεις τους με την πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία, υπό την κατοχή της οποίας βρισκόταν, μεταξύ άλλων και ο ελληνικός λαός[8].

Κυρίαρχη άποψη όλων αυτών των Φωτιστών του Γένους ήταν ότι οι Έλληνες έπρεπε πρώτα να ανυψωθούν πνευματικά για να μπορέσουν στη συνέχεια να αποκτήσουν την πολιτική ανεξαρτησία[9]. Έτσι στα γραπτά τους συνδέουν τις αρχαιοελληνικές επιστήμες (ιατρική, φιλοσοφία, γεωγραφία, γυμναστική κτλ.), με τις αντίστοιχες της εποχής τους, οι οποίες δεν είναι παρά αντιγραφή και συνέχεια των αρχαίων. Παράλληλα προσπάθησαν να αναδείξουν τη χρησιμότητα της γυμναστικής στα αρχαιοελληνικά πρότυπα, αφού γνώριζαν ότι οι αρχαίοι Έλληνες ανέδειξαν το λαμπρό πολιτισμό τους έχοντας ως θεμέλιο λίθο στην παιδεία τους τον αρμονικό συνδυασμό της γυμναστικής και της μουσικής (σωματική και πνευματική καλλιέργεια)[10]. Επίσης έκαναν αναφορά στους αρχαίους Ολυμπιακούς και στους άλλους πανελλήνιους αγώνες (Πύθια Νέμεα, ίσθμια), αφού μέσω αυτών σφυρηλατήθηκε η ένωση και η αυτογνωσία των Ελλήνων[11].

Όλα αυτά τα γραπτά με διάφορους τρόπους μεταφέρθηκαν στον τουρκοκρατούμενο Ελληνισμό, όπου από χέρι σε χέρι έφτασαν, όχι μόνο στις συγκροτημένες κοινωνίες, αλλά και στους κλεφταρματολούς που ζούσαν μακριά και κυρίως στην παρανομία.

Γ. Σύντομη αναφορά στη σχέση του Χριστιανισμού με τον αθλητισμό και τους Ολυμπιακούς Αγώνες

Επειδή στο υπό έρευνα θέμα γίνεται αναφορά στην προσφορά των κληρικών στη σωματική άσκηση, τη γυμναστική και τους αθλητικούς αγώνες, εύλογα ίσως κάποιοι αναγνώστες θα διερωτηθούν αν και κατά πόσο αρμόζει σε ορθόδοξους κληρικούς να ασχολούνται με τέτοια θέματα. Ως εκ τούτου είναι χρήσιμο να γίνει μια αδρομερή αναφορά για τη θέση του Χριστιανισμού απέναντι στο σώμα του ανθρώπου, τον αθλητισμό και τους Ολυμπιακούς Αγώνες[12].

Ο Χριστιανισμός θεωρεί το σώμα του ανθρώπου «ναό της ψυχής». Επειδή ο αθλητισμός είναι ένα εργαλείο, με το οποίο μπορεί κανείς να φροντίσει και να αναζωογονήσει άριστα το σώμα (το ναό της ψυχής), ο Χριστιανισμός τον αποδέχεται, αρκεί να καλλιεργείται «χάριν αρετής» και όχι «χάριν» κερδοσκοπίας, χυδαιότητας και σωματολατρείας[13]. Πέρα από όλα αυτά, ο θεσμός των αγνών Ολυμπιακών Αγώνων, από την ίδρυσή του ενσαρκώνει αξίες, τις οποίες προβάλλει λίγο ή πολύ και ο Χριστιανισμός, εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια, δηλαδή την ειρήνη, την καταλαγή, τη συμφιλίωση, τον εθελοντισμό, την ευγενή άμιλλα, το «ευ αγωνίζεσθαι» κτλ.[14].

[Συνεχίζεται]

[6]. Παπαδόπουλος, ο.π, σσ. 55, 56./ B.S.B. Handschriftenabteilung, Thierschiana I 50./ AAZ 22, p.85, von. 24 März 1828.

[7] Γκότσης, Γ. & Συριάκου, Αθ. *Δύο Θεσμοί Διαμορφωτές του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού*. Πάτρα 2001, σ. 87./ Ράπτης, Κ. *Γενική ιστορία της Ευρώπης*. τ. Α΄ Πάτρα 1999, σ. 214.

[8] Εγκυκλοπαίδεια Δομή, τομ. Ι, (Ελλάδα) σσ. 395-402.

[9] Κοραής Α. *Βίος Αδαμαντίου Κοραή συγγραφής παρά του ιδίου, εκ της τυπογραφίας του Εβεράρδου*, εν Παρισίοις 1833, σ. 39.

[10] Μουρατίδης Ι., *Ιστορία φυσικής αγωγής και αθλητισμού του αρχαίου χρόνων*, εκδ. Πλάτων, Θεσσαλονίκη 2008, σ. ν (Πρόλογος).

[11] Καϊμακάμης Β., *Ειδικά θέματα Ολυμπιακών Αγώνων*, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 14.

[12] Καϊμακάμης Β., *Η θέση της Εκκλησίας και του κλήρου απέναντι στον αθλητισμό και στους Ολυμπιακούς Αγώνες*, Θεσσαλονίκη 2017, XIII-XIV.

[13] Καϊμακάμης, ο.π.

[14] Μουρατίδης Ι. «Η μετάλλαξη του αθλητισμού οδηγεί στον θάνατο», *Πανεπιστημιούπολη*, 15(2004)17.